ZUM VORKOMMEN DES ECTOBIUS SYLVESTER (PODA 1761), ECTOBIUS LAPPONICUS (LINN. 1745) UND PHYLLODROMICA MACULATA (SCHREBER 1781) IN WALD- UND WEEKENDHÜTTEN

In 135 Wald- und Weekendhäusern Nordmährens wurden die drei genannten Blattodea-Arten festgestellt. Davon weist Ectobius sylvester (9 x angetroffen) eine gewisse Neigung zur Synantropie auf, das Auftreten der übrigen zwei Arten dürfte für zufällig gehalten werden.

LITERATURA

B a r t o š J., P u l p á n J., V e r n e r P., 1961: Boj proti skladištním škůdcům, 363 p., SZN Praha. H a r z K., 1957: Die Geradflügler Mitteleuropas, 494 p., VEB Gustav Fischer Jena. L i n n a e u s Car., 1761: Fauna Suecica sistens animalia Sueciae regni etc. Editio altera Stockholmiae. L u c a s W.J., 1920: A Monograph of The British Orthoptera, 264 p., London. O b e n b e r g e r J., 1926: Rovnokřídlý hmyz republiky Československé, 234 p., Česká akademie věd a umění, Praha. O b e n b e r g e r J., 1955: Entomologie II., 725 p., ČSAV Praha. T ü m p e l R., 1922: Die Geradflügler Mitteleuropas, 326 p., Verlag F.E. Petras, Gotha. W a t t e n w y l B.C., 1882: Prodromus der Europäischen Orthopteren 466 p., Leipzig. W e i d n e r H., 1953: Bestimmungstabellen der Vorratsschädlinge und des Hausungeziefers Mitteleuropas, 234 p., VEB Gustav Fischer, Jena.

VIII. ÚSTŘEDNÍ ZASEDÁNÍ ODBORU E N T O M O L O G I E NĚMECKÉHO KULTURNÍHO SVAZU (DEUTSCHER KULTURBUND) V HALLE

Leo H e y r o v s k ý

Kulturní svaz v Německé demokratické republice je rozsáhlá organizace podléhající přímo ministerstvu kultury. Jeho působnost se vztahuje na všechny kulturní obory, tedy nejen na celou přírodovědu, ale i na památkovou péči a ochranu přírody,

vlastivědu, archivářství, sběratelství všeho druhu, jako numismatiku, filatelii apod. Každý obor má svou ústřední komisi (Zentrale Kommision), jejíž složkou jsou Ústřední odbory (Zentrale Fachausschüsse) a těm podléhají okresní odbory (Bezirks-Fachausschüsse) a odborné skupiny (Fachgruppen). Ústřední odbor e n t o m o l o g i e spadá do Ústřední komise "Příroda a vlast" (Zentrale Kommision Natur und Heimat). Svaz má kol 20.000 členů. Organizace tato je značně odlišná od organizační koncepce u nás, hlavně pokud se týká výběrových organizací vědeckých, které jsou u nás přičleněny k Čs.akademii věd.

Ústřední odbor e n t o m o l o g i e , jehož předsedou je dr.Werner Ebert, vědecký pracovník výzkumného lesnického ústavu v Eberswalde, uspořádal ve dnech 20. a 21. května 1967 v Halle n.Sálou své osmé ústřední zasedání. Z ČSSR se dostavili dva zástupci, a to za Entomologický ústav ČSAV ředitel dr. Vl.Landa a za Čs.společnost entomologickou při ČSAV předseda dr. L.Heyrovský. Zasedání bylo zahájeno za účasti kol 120 osob dne 20. května dopoledne za předsednictví delegáta ústředí W. Heinicka v posluchárně univerzity v domě Černyševského. Oba zástupci z ČSSR pronesli zdravice, v nichž zdůraznili velmi dobré vzájemné styky entomologů obou států a spolupráci na poli faunistiky. Následovala přednáška dr. W.Eberta: Výsledky a perspektivy entomologické práce Německého kulturního svazu. Zdůraznil zejména spolupráci s amatéry, která je vhodně usměrněna. Mládež je školena ve spolupráci s akademií věd podle perspektivního plánu. Při školení pomáhají hlavně vědečtí pracovníci Entomologického ústavu akademie. Velmi účinně pomáhá i organizační periodikum Entomologische Berichten. Prováděn je nábor dosud neorganizovaných zájemců. Bude uspořádána i putovní výstava hmyzu: Entomologie jako amatérská záliba a věda. Dále dr. W. Ebert ocenil významnou spolupráci se sousedními lidově demokratickými státy, především s ČSSR. Další přednášku pronesl dr. G. Friese: K metodice faunistického výzkumu, dr. H. Adam: Ekologická hlediska při faunistických pracích podaná na příkladu forem larev pilatek, dr. H. Hiebsch: O faunistické práci v ochranných územích a dr. B. Messner: O možnostech a hranicích použití Barberových zemních pastí v říční pobřežní zóně, které se velmi osvědčily při komplexním výzkumu

hmyzu. Po skončení přednášek byly nejzasloužilejším pracovníkům v odboru e n t o m o l o g i e předány čestné odznaky Kulturního svazu; prof.dr. K.H.C.Jordanovi zlatý, dr.G.Friesovi a Otto Müllerovi stříbrný a W.Schulzovi bronzový odznak.

Odpoledne zasedaly tři pracovní sekce k diskusi o technických, vědeckých a organizačních problémech faunistiky hmyzu, a to: sekce pro Lepidoptera (vede dr.G.Friese), pro Coleoptera (vede L.Dieckmann) a sekce pro ostatní hmyz (vede dr.H.Schiemenz). Sekce první měla 50 účastníků, sekce druhá 30 a sekce třetí rovněž 30. Zasedání v první sekci se zúčastnil dr.L.Heyrovský, v sekci třetí dr.V.Landa. V sekcích se pojednalo hlavně o opatřování sběratelských pomůcek a odborné literatury a o faunistickém výzkumu. Projednány též otázky nových chráněných území. L.Dieckmann referoval o své nedávné sběratelské cestě na stepních lokalitách v ČSSR a o velmi dobrých výsledcích zde docílených. Oba zástupci ČSSR podali ve svých sekcích referáty o provádění organizovaného faunistického výzkumu hmyzu v ČSSR za podpory ČSAV.

Večer dne 20.května se konala v posluchárně veterinárního ústavu university přednáška dr.W.Croma ze Zoologického muzea v Berlíně na téma: Zoolog na Kavkaze, doprovázená diapozitivy. Přednášející velmi poutavě i s humorem vylíčil svou cestu, své dojmy a dosažené výsledky. Program zakončen společným přátelským večerem v Klubu inteligence.

V neděli dne 21.května se konala exkurze účastníků dvěma autokary do pohoří Kyffhäuser. Toto pohoří, které je nejen historicky významným místem, ale i jedním z nejlepších nalezišť v Německé demokratické republice, je dlouhé asi 12 km a dosahuje nejvyššího bodu 477 m. Větší část pohoří, hlavně na severních svazích, je porostlá starými bukovými, dubovými a březovými porosty, jižní stráně tvoří rozsáhlá sádrovcová step s typickou teplomilnou flórou i faunou. Účastníci zde měli pěkné úlovky. Navštívena byla i pověstná sádrovcová jeskyně Barbarossa dlouhá asi 1500 m s velmi zajímavými krystaly a několika jezírky. Po krátkém pobytu v Lázních Frankenhausen navštívena byla ještě vodní přehrada u Kelbry, která je právě dostavěna a přinese širokému areálu značný hospodářský prospěch. Tím bylo zasedání ukončeno a usneseno pořádati příští zasedání za dva roky. Sjezd

se po všech stránkách plně vydařil. Němečtí soudruzi osvědčili tradici velmi pozorných a milých hostitelů.

L I T E R A T U R A

M o u c h a J. - P r o c h á z k a F., 1966: Die schönsten Nachtfalter, 139 str., 56 tab., vyd. Artia Praha. Cena 45,- Kčs.

Po úspěchu knižní publikace o denních motýlech, o níž jsme již ve Zprávách referovali (J.Šmelhaus, Zprávy 1967, 2: 95-96), vydala Artia podobnou publikaci o motýlech ze skupiny Heterocera. Kniha je opět určena širšímu okruhu přátel přírody na celém světě; vyšla současně německy, anglicky, francouzsky, španělsky a dánsky. Textovou část zpracoval J.Moucha, ilustrace jsou dílem akademického malíře F.Procházky.

V úvodní části (str. 5-21) podává autor stručný přehled o zajímavém způsobu života některých Heterocer, jejich migraci, hospodářském významu apod. Obrázky druhů jsou doprovázeny na protistránce stručnými údaji o rozšíření a systematickém zařazení vybraných zástupců. Kniha je zakončena seznamem knižní literatury a rejstříkem vyobrazených druhů.

Celkové vybavení této knihy je velmi dobré. Bylo jí uděleno čestné uznání v "Soutěži o nejkrásnější knihu 1966", která byla organizována Československým ústředím knižní kultury a Památníkem národního písemnictví. Je škoda, že se neuvažuje o českém vydání.

Jiří Šmelhaus.

Ž i v k o , A d a m o v i č R.: Cerambycidae (Coleoptera) Collected in Srbija. Bulletin du Muséum d´Histoire Naturelle, Belgrade, 1965, série B, Livre 20, p.147-183.

Autor v této anglicky psané práci uvádí seznam tesaříků národní republiky srbské. Úvodem pojednává o sběratelích v tomto území, pak následuje seznam 244 druhů srbských tesaříků s výčtem lokalit. Z tohoto počtu je 35 druhů nových pro Srbsko, tři pro celou Jugoslávii. Popisuje též 23 nových barevných forem, které většinou vyobrazuje. Dílo je zakončeno pojednáním